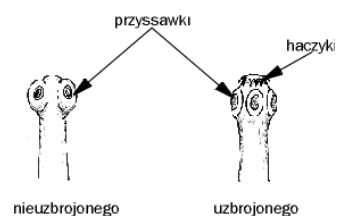

Płazińce pasożytnicze - tasiemiec uzbrojony i nieuzbrojony

Tasiemce są pasożytami przewodu pokarmowego kręgowców, w tym człowieka. Ludzi atakują dwa gatunki tego pasożyta: *tasiemiec uzbrojony* i *tasiemiec nieuzbrojony*. Oba gatunki różnią się budową oraz żywicielami pośrednimi, natomiast łączy je to, że ich *ostatecznym żywicielem jest człowiek*. Różnica anatomiczna, to jest w budowie zewnętrznej obu gatunków tasiemców dotyczy sposobu przytwierdzenia się do ściany jelita cienkiego, wynikającego z budowy główki, w której obydwie gatunki *mają cztery przysawki*, natomiast *tasiemiec uzbrojony posiada dodatkowo haczyki*, umożliwiające mu trwalsze przytwierdzenie się do ścianek jelita cienkiego swojego żywiciela.

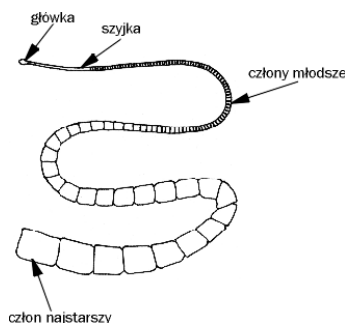

Specyficzne cechy budowy tasiemców

Ciało tasiemca składa się z *główki*, krótkiej *szyjki* oraz *członów*. Szyjka jest miejscem, w którym wskutek szybkiego podziału komórek powstają nowe człony. W miarę powstawania nowych, starsze człony oddalają się coraz bardziej od szyjki i rosną, w skutek czego ciało tasiemca przybiera kształt rozszerzającej się tasiemki. Długość tasiemca nieuzbrojonego może dochodzić do dziesięciu metrów, zaś długość tasiemca uzbrojonego nie przekracza czterech metrów.

Tasiemiec posiada zdolność nieskomplikowanych ruchów pełzających. Ich narządem ruchu jest *wór powłokowo-mięśniowy*, zbudowany z *oskórka* i *podoskórkowej warstwy mięśni*. Gruby oskórek chroni pasożyta przed strawieniem przez soki trawienne gospodarza. Tasiemiec ma *kolor biały* i jest *plaski*.

Tasiemce nie posiadają otworu gębowego, jelit ani przewodu pokarmowego. W środowisku, w którym żyją, mają pod dostatkiem gotowych do wchłonięcia substancji odżywczych. Wchłanianie umożliwia im pokrywający całe ciało oskórek, przez który, na drodze osmozy, substancje odżywcze przenikają do ich wnętrza. Tasiemce wchłaniają substancje pokarmowe całą powierzchnią ciała.

Cykl rozwojowy tasiemców

Tasiemce są *obojnakami*, czyli że w każdym członie znajdują się narządy rozrodcze męskie i żeńskie, w związku z czym do zapłodnienia może zachodzić wewnątrz członu, a także między członami tego samego osobnika bądź różnych osobników.

Największe, czyli najstarsze człony, wypełnione dojrzałymi jajami, odrywają się kolejno od ciała i zostają wydalone poza organizm. Jaja muszą być połknięte przez *żywiciela pośredniego*, dla *tasiemca uzbrojonego jest nim świnia*, zaś *żywicielem pośrednim tasiemca nieuzbrojonego jest krowa*.

Jak się okazuje, istotną rolę w cyklu rozwojowym tasiemców pełni pokrywający całe ich ciało wór powłokowo-mięśniowy, który w środowisku zewnętrznym daje solidne schronienie zawartym wewnątrz jajom, dzięki czemu zachowują one inwazyjność nawet dwa lata. Jest on tak solidny, że wymaga specjalnego rozpuszczalnika, którym dla tasiemca uzbrojonego jest sok żołądkowy świni, natomiast dla tasiemca nieuzbrojonego sok żołądkowy krowy. Tak więc dopiero połknięcie przez odpowiednie zwierzę, zwane żywicielem pośrednim, uwalnia jaja tasiemca z tej specyficznej kapsuły, w której przebywały dotychczas.

Z jaj szybko wylęgają się mikroskopijnej wielkości larwy tasiemca i natychmiast czynią starania, by przeniknąć z żołądka żywiciela pośredniego do jego organizmu. Nie jest to łatwe zadanie. Otóż, bez względu na gatunek, larwy tasiemców są wyposażone w trzy pary haczykowatych wyrostków, które nadają im właściwości harpuna. Jeśli larwa napotka w ścianie żołądka żywiciela jakiś wylom, wnika do niego i czeka. Resztę załatwią ruchy żołądka, które działają w dwie strony, ale larwa przesuwa się tylko w głąb, bowiem ruch powrotny jest blokowany przez haczykowate wyrostki.

Po przebrnięciu błony śluzowej żołądka żywiciela pośredniego, larwa trafia do układu krwionośnego albo limfatycznego i pozwala nieść się z jego prądem. Zatrzyma się za pomocą haczykowatych wypustek, gdy trafi na odpowiednią tkankę.

Larwy tasiemców lokują się głównie w mięśniach poprzecznie prążkowanych (mięśniach szkieletowych). U bydła są to z reguły mięśnie żuchwy, przetyku, sercowy, języka, międzyzębrowe, lędźwiowe oraz część mięśniowa przepony, natomiast u świń larwy tasiemca umiejscawiają się w mięśniach uda, łopatki, lędźwiowych, międzyzębrowych, sercu i w mięśniach głowy.

W mięśniach larwa tasiemca pożywienia ma pod dostatkiem, toteż potrzeba niewiele ponad trzy miesiące, żeby z mikroskopijnej wielkości larwy wyrósł *wągiel*. Wągiel jest wypełnioną płynem kapsułą, w której wnicowane są (z której wystają) główka i szyjka tasiemca.

Zarażenie tasiemcem. Zarazić się tasiemcem można tylko w jeden sposób – jedząc wołowinę bądź wieprzowinę, ewentualnie mięso dzikiej świni. Oczywiście, nie każde z wymienionych mięs gwarantuje zarażenie się tasiemcem, bowiem nade wszystko *musi zawierać ono węgry*. Po wtóre, węgry muszą być żywe, a więc mięso musi być niedogotowane bądź niedosmażone albo surowe.

Objawy zarażenia tasiemcem. Pierwszym i podstawowym objawem zarażenia tasiemcem jest obecność w stolcu fragmentów jego ciała – członów. Człon tasiemca przypomina niestrawiony makaron wstążki. Jego długość może być różna, od pięciu milimetrów nawet do kilku centymetrów. Objawy *tasiemczycy*, tj. *choroby wywołanej przez tasiemce* nie są łatwe do rozpoznania. Jednak, jeśli zaobserwujemy u siebie ciągle uczucie zmęczenia, bóle brzucha, biegunki, częste mdłości, utratę wagi, mimo że jemy normalne posiłki, to warto przez kilka dni poobserwować stolec, czy aby nie pojawi się w nim ślad zdradzający sprawcę tych kłopotów zdrowotnych.

Co począć z tasiemcem w brzuchu. Z tasiemcem jest ten kłopot, że podkrađa nam substancje odżywcze, nie dając w zamian nic, a na dodatek może żyć bardzo długo, bo prawdopodobnie nawet 20 lat, więc trzeba pozbyć się go czym prędzej. Tasiemce nie lubią czosnku i kiszzonej kapusty, więc jest wysoce prawdopodobne, że dieta bogata w te produkty zmusi tasiemca do opuszczenia naszego przewodu pokarmowego. Jeśli to nie nastąpi, należy sięgnąć po leki chemiczne.